

Připomínky Spolku Nízký Jeseník

k návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR

Každý z níže uvedených bodů je samostatnou připomínkou ve smyslu § 97 odst. 2 stavebního zákona a žádáme o jeho samostatné věcné vypořádání.

Lhůta: do 1. června 2026, datová schránka 26iaava.

Adresát a podatel

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor územního plánování, Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1 — datová schránka 26iaava.

Podatel: Spolek Nízký Jeseník, IČO 22726543, sídlo Těšíkov 41, 785 01 Šternberk, zastoupený členem výboru RNDr. Josefem Kapitánem, Ph. D., statutárním zástupcem.

V Těšíkově dne 1. 6. 2026.

Věc: Připomínky k návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a k územním opatřením pro akcelerační oblasti v Nízkém Jeseníku, zejména AOV35 a AOV101.

Aktivní legitimace: Spolek vznikl dávno před tímto návrhem — původně jako Občanské sdružení Nízký Jeseník založené v roce 2008, po nabytí účinnosti nového občanského zákoníku transformované na spolek (stávající stanovy byly přijaty členskou schůzí dne 20. 12. 2020). Podle čl. 3 stanov je jeho účelem zejména ochrana přírody a krajiny, ochrana životního prostředí, obecně prospěšné služby v oblasti životního prostředí, ochrana památek, kulturních hodnot a krajinného rázu a ochrana veřejného zdraví; podle čl. 4 mezi formy činnosti patří účast ve správních řízeních. Tento účel přímo pokrývá veřejné zájmy dotčené vymezením akceleračních oblastí.

K aktivní procesní legitimaci pro pozdější přezkum opatření obecné povahy postačuje tvrzení o zkrácení na právech (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, čj. 1 Ao 1/2009-120). Spolek zaměřený na ochranu přírody, krajiny, životního prostředí a veřejného zdraví, který vznikl před vydáním napadeného opatření a má v dotčeném území sídlo a působnost, je oprávněn hájit jak jím sledované veřejné zájmy, tak práva svých členů na příznivé životní prostředí; k aktivní legitimaci takového spolku srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14.

Tyto připomínky směřují ke všem třem předmětům projednání: I. k návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR; II. k Vyhodnocení vlivů návrhu na udržitelný rozvoj území (VVURÚ včetně vyhodnocení SEA); III. k návrhům jednotlivých územních opatření pro akcelerační oblasti (zejména akceleračním oblastem v oblasti Nízkého Jeseníku). U každé připomínky je v záhlaví uveden předmět, jehož se týká (I, II, III nebo jejich kombinace). I kdyby toto označení chybělo, je pořizovatel povinen vypořádat každou připomínku podle jejího obsahu, nikoli podle nadpisu. V Nízkém Jeseníku jde o patnáct akceleračních oblastí pro větrné elektrárny: AOV15, AOV18, AOV33, AOV34, AOV35, AOV40, AOV42, AOV52, AOV58, AOV59, AOV60, AOV61, AOV101, AOV102 a AOV103.

Základní parametry dotčených oblastí

Pro posouzení rozsahu zásahu uvádíme základní parametry všech akceleračních oblastí, které jsou uvedeny v Příloze 9. Kolize s chráněnými oblastmi je uvedena v Příloze č. 9 - vzdálenost AO od chráněných oblastí.

Parametry patnácti akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku (AOV15, AOV18, AOV33, AOV34, AOV35, AOV40, AOV42, AOV52, AOV58, AOV59, AOV60, AOV61, AOV101, AOV102 a AOV103) (rozloha, výkon, zábory ZPF a lesa, hodnocení vhodnosti), jejich parametry a podmínky územních opatření (maximální výška VTE, provozní odstávky, akustické odpuzovače, limit shadow flicker) shrnuje souhrnná tabulka v příloze č. 10 a tabulka u připomínky č. 25.

A. Procesní a systémové připomínky

Připomínka č. 1 — Výhrada protiústavnosti a rozporu s Evropskou úmluvou o lidských právech

Předmět projednání: I, II a III

- a) Čeho se týká:** Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.
- b) Co se navrhuje:** Nevymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR. Subsidiárně zrušení AOV35 a AOV101.
- c) Vymezení dotčeného území:** Celá Česká republika. Nízký Jeseník.
- d) Odůvodnění:**

Namítáme, že vymezením akceleračních oblastí se aplikují ustanovení, jejichž použití zasahuje do ústavně zaručených práv obyvatel dotčeného území a do veřejných zájmů, jejichž ochrana je účelem spolku: § 73 odst. 2 a 3 zákona č. 283/2021 Sb., § 7, § 8, § 11 a § 12 zákona č. 249/2025 Sb. a nařízení vlády č. 507/2025 Sb.

Dotčená práva: právo na příznivé životní prostředí (čl. 35 Listiny), ochrana zdraví (čl. 31), nedotknutelnost obydlí a soukromého života (čl. 10 odst. 2 a čl. 12 Listiny; čl. 8 EÚLP — López Ostra, Hatton, Fadějevová, Jugheli), ochrana vlastnictví (čl. 11 Listiny; čl. 1 Dodatkového protokolu k EÚLP) a rovnost před zákonem (čl. 3 odst. 1 a čl. 4 Listiny) — akcelerační režim nedůvodně procesně zvýhodňuje jediný druh staveb. Zásah nastává až aplikací předpisů, tj. vymezením akcelerační oblasti.

Vyhrazujeme si právo domáhat se přezkumu uvedených ustanovení návrhem na zrušení OOP dle § 101a s. ř. s. s návrhem na předložení věci Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy a po vyčerpání vnitrostátních prostředků stížností k Evropskému soudu pro lidská práva. Tuto výhradu uplatňujeme jako kvalifikované upozornění.

Připomínka č. 2 — Jednokolový proces SEA, vyloučení EIA a formální navazující řízení

Předmět projednání: I a II

- a) Čeho se týká:** Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.
- b) Co se navrhuje:** Nevymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.
- c) Vymezení dotčeného území:** Celá Česká republika.
- d) Odůvodnění:**

Podstata urychlení výroby z OZE v předloženém návrhu spočívá především ve výrazném omezení posuzování vlivů na životní prostředí. To považujeme za absurdní a neakceptovatelné. Podle směrnice (EU) 2023/2413 (RED III) jsou záměry v akceleračních oblastech osvobozeny od posouzení vlivů na životní prostředí (EIA) podle směrnice 2011/92/EU i od posouzení důsledků pro lokality Natura 2000 podle čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích. Toto osvobození je však podmíněné: plán vymezující akcelerační oblasti musí být podroben strategickému posouzení vlivů (SEA) podle směrnice 2001/42/ES, musí z oblastí vyloučit lokality Natura 2000, území chráněná podle vnitrostátních předpisů a hlavní migrační trasy ptáků, přijmout zmírňující opatření a zajistit účast veřejnosti v souladu s Aarhuskou úmluvou. Posouzení na úrovni plánu (SEA/VVURÚ) tak nahrazuje posouzení jednotlivých záměrů (EIA) a je jediným a posledním komplexním posouzením vlivů; je-li vadné nebo neúplné, nezůstane posouzení vlivů žádné.

Tím je porušeno právo na příznivé životní prostředí a na včasné a úplné informace o jeho stavu (čl. 35 Listiny základních práv a svobod), právo na soudní a jinou právní ochranu (čl. 36 Listiny) a zásada, že meze základních práv lze stanovit jen zákonem a při zachování jejich podstaty a smyslu (čl. 4 Listiny). Omezení posuzování je rovněž v rozporu s vysokou úrovní ochrany a se zásadami předběžné opatrnosti a prevence (čl. 191 Smlouvy o fungování EU) a s Aarhuskou úmluvou (sdělení č. 124/2004 Sb. m. s.) v části o účasti veřejnosti a přístupu k právní ochraně.

Vady SEA navíc nelze zhojit v navazujícím řízení (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2014, č. j. 8 AOs 3/2013-118); u akceleračních oblastí, kde se EIA zcela vylučuje, to platí tím spíše. Žádáme proto, aby SEA a VVURÚ byly úplně a přezkoumatelné právě proto, že nahrazují vyloučenou EIA; jinak akcelerační oblasti nevymezovat.

Posouzení vlivů Změny č. 2 (SEA) probíhá v jediném kole, bez samostatného zjišťovacího řízení (jen stanovisko MŽP k potřebě posouzení č. j. MZP/2025/710/2625 ze dne 2. 9. 2025), bez nezávislého posudku a bez samostatně přezkoumatelného stanoviska. Vady SEA nelze zhojit pozdějším posouzením záměru (NSS 8 AOs 3/2013-118).

§ 28 zákona č. 249/2025 Sb. navíc u záměrů v akceleračních oblastech vylučuje EIA mimo úzké případy a navazující zjednodušené řízení před Dopravním a energetickým stavebním úřadem prakticky jen ověří soulad s obecnými podmínkami územního opatření. Skutečné vlivy konkrétních turbín tak nebudou nikdy úplně posouzeny.

Připomínka č. 3 — Nezpůsobilost zajistit zákonnost — urychlovat lze jen zákonné procesy (zkušenost se třemi větrnými parky v okolí)

Předmět projednání: I, II a III

a) Čeho se týká: Celého konceptu urychlení (zkrácení posuzování vlivů a omezení účasti veřejnosti i soudního přezkumu) v návrhu i v územních opatřeních;

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí; subsidiárně zachování plného posouzení vlivů (EIA), účasti veřejnosti a soudního přezkumu.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

Urychlovat lze jen procesy, které probíhají podle zákona a u nichž jsou státní orgány schopny zajistit dodržení zákona, v čele s Listinou základních práv a svobod. Základní práva a svobody jsou nezadatelná, nezcizitelná, nepromlčitelná a nezrušitelná (čl. 1 Listiny); právo na příznivé životní prostředí v mezích zákonů, které je provádějí (čl. 35 Listiny), mezi ně patří. Zkrácení posuzování a omezení účasti a přezkumu proto nesmí jít na úkor zákonnosti.

V bezprostředním okolí Těšíkova a navrhovaných oblastí AOV35 a AOV101 jsou již provozovány tři větrné parky (celkem 16 elektráren) a v povolovacím procesu u všech z nich došlo k porušení zákona a k odepření či zmaření přístupu veřejnosti k účinnému přezkumu:

(a) Dvě VTE u Hraničných Petrovic — souhlas orgánu ochrany přírody podle § 12 zákona č. 114/1992 Sb. z roku 2003 byl vydán na základě kusého posouzení, podle něhož stavba „nikterak neovlivní přírodní hodnotu krajinného rázu“, přitom se nachází přibližně 950 m od hranice Přírodního parku Údolí Bystřice, což nebylo nijak zohledněno. (Příloha č. 1 - Souhlas KrajinyRaz - VEHranicnePetrovice.pdf)

(b) Větrný park Horní Loděnice (9 VTE) — souhlas k zásahu do krajinného rázu z roku 2006 byl posouzen pouze ve vztahu ke katastru obce Horní Loděnice, ačkoli park stojí pouhých přibližně 150 m od hranice Přírodního parku Sovinecko a zasahuje i na sousední katastrální území Lipina a Nové Dvorce, na je samé hranici k.ú. Těšíkov (Příloha č. 2 - Souhlas KrajinyRaz - VPHorníLodenice.pdf); informace o procesu EIA nebyla zveřejněna na úřední desce ve Šternberku, pod nějž spadá dotčená místní část Těšíkov. Větrný park dnes obyvatele Těšíkova obtěžuje hlukem a nočním přerušovaným světlem, které má přitom být podle podmínek rozhodnutí viditelné pouze shora. Řízení o postavení vlastníka nemovitostí jako účastníka řízení, trvalo 14 let a skončilo odepřením věcného přezkumu. Ústavní soud odmítl ústavní stížnost jako předčasnou kvůli tomu, že stěžovatel jednal podle zákona a ne podle judikatury, a tento postup ústavního soudu Listina ani Ústava nepřipouští — usnesení sp. zn. II. ÚS 2496/21 ze dne 21. 9. 2021, čímž byl popřen přístup k soudu (čl. 36 Listiny; čl. 6 odst. 1 a čl. 13 Úmluvy). (Příloha č. 3 - Stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva ve věci VP Horní Loděnice)

(c) Větrný park Jívová (5 VTE) — záměr leží v „Kulturní krajině oblasti Svahy Nízkého Jeseníku" (vymezené v aktuálních ZÚR Olomouckého kraje) mezi Přírodními parky Sovinecko a Údolí Bystřice, přibližně 500 m od hranice Přírodního parku Údolí Bystřice. Městský úřad Šternberk vydal nesouhlasné závazné stanovisko k zásahu do krajinného rázu (30. 12. 2010, Příloha č. 4), které Krajský úřad Olomouckého kraje změnil na souhlasné (23. 3. 2011, Příloha č. 5). Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje přitom výstavbu větrných elektráren v této kulturní krajině zakázaly (Aktualizace č. 2a, účinná 15. 11. 2019); tento zákaz byl následně obejit výjimkou (Aktualizace č. 5, účinná 22. 10. 2022) prakticky šitou na míru danému záměru, byť Větrný park Jívová ani podmínky udělení výjimky nesplňuje, neboť územní plán obce Jívová byl přijat v rozporu se ZÚR po Aktualizaci 1 (a před Aktualizací 2a). Souhlasné stanovisko ke krajinnému rázu i souhlas s vynětím ze zemědělského půdního fondu označil Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci za nezákonné (rozsudek ze dne 25. 7. 2023, č. j. 65 A 10/2023-123 (Příloha č. 6); žalobcem byl Spolek Nízký Jeseník, jehož jsem členem). Přes opakovanou zrušení správních aktů soudem byla — po odepření odkladného účinku — stavba mezitím postavena.

Tento rozsudek je pro nyní posuzovaný návrh klíčový. Soud v něm s odkazem na ustálenou judikaturu (mj. rozsudky NSS č. j. 10 As 316/2021-39 a 6 As 209/2021-37) dovodil, že krajinný ráz je nutno posuzovat v každém případě přísně individuálně a že předchozí nevhodný zásah do krajinného rázu nelze použít jako důvod pro povolení dalšího — jinak by se posouzení každého dalšího záměru stalo pouhou formalitou a vedlo by k neomezené degradaci krajiny. Právě tato situace nastává u AOV35 a AOV101, kde se má rozšiřovat zástavba VTE v krajině již zatížené stávajícími parky Horní Loděnice a Hraničné Petrovice.

Spolek (jehož jsem členem) vede spor o Větrný park Jívová již 17 let; jeho poslední žalobu krajský soud odmítl jako opožděnou (usnesení č. j. 65 A 27/2024-123 ze dne 19. 9. 2024) na základě sporného výkladu přechodných ustanovení nového stavebního zákona. Ten sám ústavní soud označil za legislativní nedostatek, ale k věcnému přezkumu opět nedošlo. (Příloha č. 7 - Stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva ve věci VP Horní Loděnice) Byly vyčerpány dostupné prostředky ochrany (správní soudy, Nejvyšší správní soud, Ústavní soud i Evropský soud pro lidská práva), aniž v klíčových otázkách došlo k věcnému přezkumu — přístup k účinné soudní ochraně byl v dosavadních „běžných" řízeních fakticky znemožněn.

Tato zkušenost není výjimkou, nýbrž vzorcem. Dosavadní praxe ukazuje, že stát není ochoten ani schopen vynutit dodržení vlastních zákonů na ochranu krajiny a životního prostředí, jde-li o výstavbu větrných

elektráren: nezákonná rozhodnutí opakovaně rušená soudy; obcházení vlastního krajského zákazu výstavby výjimkou na míru investorovi; výstavba dokončená navzdory probíhajícímu přezkumu; a nakonec odepření věcného soudního přezkumu. Veřejnosti tak nebyl přístup k soudu pouze ztížen — byl jí fakticky odepřen. Stát, který takto selhává v běžném řízení, nemůže tedy zaručit zákonnost v režimu zrychleném; urychlení proto nutně povede k rozsáhlejšímu a hůře napravitelnému porušování práv. Jinými slovy, zavedení zrychleného režimu povolování pak neznamena urychlení zákonného postupu, ale legalizaci jeho obcházení ve velkém měřítku.

Uvedená tvrzení jsou doložena výše popsányými řízeními a přílohami — zejména rozsudky Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci č. j. 65 A 10/2023-123 (zrušení souhlasu ke krajinnému rázu i k vynětí ze zemědělského půdního fondu, Příloha č. 6) a č. j. 65 A 27/2024-123 (odmítnutí žaloby bez věcného přezkumu) a usnesením Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2496/21. Žádám proto, aby akcelerační oblasti, zejména AOV35 a AOV101, nebyly vymezeny; podpůrně aby u nich bylo zachováno plné posouzení vlivů (EIA), účast veřejnosti a soudní přezkum.

Připomínka č. 4 — Nepřezkoumatelnost — určující podklady nejsou zveřejněny

Předmět projednání: I, II a III

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Doplnění podkladů a prodloužení lhůty pro připomínky.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

Závěry stojí na podkladech, které nejsou součástí zveřejněné dokumentace ani veřejně dostupné: screening krajinného rázu (Bukáček, Vondráčková, 2025) [Odůvodnění Z2, str. 13 a 19], mapové podklady Výzkumného ústavu pro krajinu [str. 13, 16, 19] a biologické posouzení podle § 11 odst. 4 ZOZE (Mgr. Radim Kočvara, dokončeno 9. 12. 2025) [Odůvodnění ÚO AOV35, str. 2]. Územní opatření odkazuje na metodiku ČESON „v přípravě“, která neexistuje [ÚO AOV35, 3.2 písm. f)].

Bez těchto podkladů nelze ověřit správnost hodnocení (mj. zařazení zóny jako „méně vhodné“ a závěr o akceptovatelnosti hluku) ani se k nim kvalifikovaně vyjádřit. Jde o nepřezkoumatelnost (§ 173 odst. 1 a § 68 odst. 3 správního řádu) a rozpor o rozpor s právem na informace o životním prostředí - Aarhuskou úmluvou (čl. 6 a 7) a směrnicí 2003/4/ES. Žádáme doplnění podkladů a prodloužení lhůty pro připomínky o dobu jejich nedostupnosti

Připomínka č. 5 — Nepřezkoumatelné tvrzení o „nejvhodnějších plochách“

Předmět projednání: I

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Doplnění podkladů a prodloužení lhůty pro připomínky.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

Odůvodnění Změny č. 2 na str. 68 tvrdí, že akcelerační oblasti jsou vymezeny na plochách, které byly „na základě celostátního mapování shledány jakožto nejvhodnější pohledem ochrany veřejných zájmů“. Z žádného zveřejněného dokumentu to nelze ověřit (váže na nedostupné podklady VÚK — viz připomínka č. 4). Žádáme doplnit verifikovatelné doklady.

Připomínka č. 6 — Nekvantifikované cíle — nelze odůvodnit nezbytnost oblastí

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezení akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Doplnění podkladů a prodloužení lhůty pro připomínky.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

Změna č. 2 nikde nevyčísluje konkrétní příspěvek akceleračních oblastí k energetickým a klimatickým cílům. Bez kvantifikace nelze přezkoumatelně odůvodnit, proč je nezbytný právě tento počet a výběr oblastí a proč by cíle nebyly splněny i bez nich. Tvzení o nezbytnosti je proto nepřezkoumatelné.

Připomínka č. 7 — Vlastní přiznání zanedbatelného přínosu — nepřiměřenost

Předmět projednání: II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezení akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

Karta SEA AOV35 (str. 7), shodně AOV101 (str. 8), i dalších oblastí hodnotí přínos k ochraně klimatu jako:

„Zanedbatelný až mírně pozitivní vliv k ochraně klimatu se uplatní v globálním měřítku, tedy i z hlediska přeshraničního působení.“ [Karta SEA AOV35, str. 7; shodně AOV101, str. 8]

Hlavní deklarovaný veřejný zájem je tedy samotnou dokumentací hodnocen jako zanedbatelný (0/+1) a jen v globálním měřítku, bez vyčíslení úspory CO₂. Takový přínos nemůže v testu proporcionality převážet konkrétní zásahy do přírody, krajiny, zdraví a vlastnictví.

Pokud je cílem snížení emisí CO₂ a v důsledku toho menší růst globální průměrné povrchové teploty, tak nebylo nijak vyčísleno, o kolik °C bude růst teplotu nižší, pokud budou OZE v akceleračních oblastech realizovány. Pokud by se vycházelo z materiálů IPCC a jím deklarované vazby mezi emisemi CO₂ a růstem globální teploty, je možné očekávat snížení globální teploty řádově zanedbatelného zlomku °C. Tj. jde o neměřitelné a nepostřehnutelné číslo – které žádným způsobem nemůže vyvážit reálné a pozorovatelné negativní vlivy větrných elektráren na životní prostředí.

Připomínka č. 8 — Neposouzení reálných alternativ

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezení akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

SEA porovnává jen „nulovou“ a „aktivní“ variantu. Neposuzuje jadernou energetiku (nové bloky Dukovany a/nebo Temelín) střešní fotovoltaiku ani variantu vymezení ploch v územních plánech obcí. Posouzení variant vyžaduje § 10i zákona č. 100/2001 Sb. a směrnice 2001/42/ES a to nebylo provedeno.

Green deal vyžaduje přechod na bezemisní energetiku. I pokud bychom připustili, že je to potřeba, OZE to nejsou schopny toto zajistit, jediným ověřeným a v podmínkách ČR využitelným nízkemisním zdrojem je jaderná energetika (např. zajišťuje 70% elektřiny ve Francii). Čerpání peněz na OZE je jen nevhodné využití veřejných prostředků, které by mohly být využity mnohem lépe pro dosažení deklarovaných cílů.

Připomínka č. 9 — Rozpor s prioritou umělých a zastavěných ploch (§ 4 odst. 3 ZOZE)

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezování akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

Podle § 4 odst. 3 zákona č. 249/2025 Sb. se přednostně využívají umělé a zastavěné plochy (infrastruktura, parkoviště, průmyslové a zemědělské stavby, skládky, znehodnocená půda). Oblasti v Nízkém Jeseníku jsou však vymezeny v otevřené kulturní krajině. Z dokumentace neplyne, že byly nejprve vyhodnoceny vhodné umělé plochy a jejich kapacita (Národní databáze brownfieldů); požadavek nebyl ani v zadání. Rozpor s § 4 odst. 3 ZOZE a čl. 15c RED III.

Z dokumentace neplyne, že byly nejprve vyhodnoceny vhodné umělé a zastavěné plochy v ČR a jejich kapacita, a teprve zbytek hledán jinde; chybí jakákoli práce s Národní databází brownfieldů. Tento zákonný požadavek nebyl podle dostupných podkladů ani součástí zadání Změny č. 2. Návrh je proto v rozporu s § 4 odst. 3 ZOZE a s čl. 15c směrnice RED III. Potenciál fotovoltaiky na již zastavěných a technicky využitých plochách je přitom mnohonásobně vyšší. Podle posudku poradenské společnosti EGÚ Brno (oponentní posudek k návrhu klimaticko-energetického plánu pro oblast fotovoltaiky) dosahuje technický potenciál fotovoltaiky na střechách a fasádách budov přibližně 18 GW, na brownfieldech přibližně 15,3 GW a v součtu vhodných umělých a narušených ploch až přibližně 39 GW instalovaného výkonu (údaje uvádějí mj. Solární asociace a E.ON); studie Komory obnovitelných zdrojů energie pro Ministerstvo průmyslu a obchodu odhaduje realisticky využitelný střešní potenciál řádově 25 GW. Vlastní návrh přitom vymezuje fotovoltaické akcelerační oblasti jen na přibližně 1 573 ha s výkonem okolo 1,5 GW. Není doloženo, že by pořizovatel tento potenciál na umělých a zastavěných plochách přednostně vyhodnotil, jak vyžaduje § 4 odst. 3 ZOZE.

Připomínka č. 10 — Celostátní koordinace ohledně vymezení ploch pro větrné elektrárny

Předmět projednání: I

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezování akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika.

d) Odůvodnění:

Ani RED III, ani zákon č. 249/2025 Sb. neukládají vymezit akcelerační oblasti direktivně v ÚRP. Větrné elektrárny nejsou liniové stavby vyžadující přímou centrální koordinaci.

Tímto nezpochybňujeme potřebu koordinovat využití větrné energetiky na celostátní úrovni. Kritizovali jsme dosavadní nekoordinovaný přístup, kdy byly investory oslovovány jednotlivé malé obce, u nichž slibovaný finanční příspěvek byl srovnatelný s celým rozpočtem obce. K výstavbě tak docházelo ne kvůli převažujícímu veřejnému zájmu, ale v rozporu s ním a kvůli finančním kompenzacím, což byl případ i větrných elektráren v okolí Těšíkova (jak bylo uvedeno výše).

Celostátní koordinaci je však třeba zahájit vyhodnocením, zda vůbec je větrná energetika pro podmínky ČR vhodná a zda zásahy do ostatních veřejných zájmů nejsou větší než jakýkoliv přínos větrných elektráren. V ČR je malá vzdálenost mezi obcemi (2-3 km), nezastavěné oblasti jsou chráněny z hlediska zájmů životního prostředí. Domníváme se, že pokud by k objektivnímu vyhodnocení došlo, závěrem by byly jen velmi omezené možnosti pro využití VTE v podmínkách ČR, které už jsou přeplněny a nevymezování akceleračních oblastí pro větrné elektrárny.

Místo objektivního posouzení se však vyšlo z nepodloženého politického zadání na vymezení akceleračních oblastí pro instalovaný výkon 3 GW. Výsledkem je řada absurdních závěrů, jako nutnost vymezit AOV pouze 500 m od obydlí, devastace přírodních parků, likvidace české krajiny, jak ji známe dnes. Tento postup považujeme za neakceptovatelný, v přímém rozporu s veřejným zájmem.

Další klíčovou připomínkou je, že v rámci předloženého návrhu vůbec k celostátnímu posouzení nedošlo – není řešena kumulace vlivů všech AO. Jsou jen navrženy jednotlivé AO a ty řešeny izolovaně, z hlediska vlivů a dalších okolností. To činí celé posouzení nevalidním, nepřezkoumatelným, zásadně nedostatečným, vyžadujícím buď zamítnutí vymezení AO, nebo totální přepracování, zveřejnění, nové veřejné projednání a další lhůty k vyjádření.

Připomínka č. 11 — Diskriminační výběr lokalit — „proč právě u nás“

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezování akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj).

d) Odůvodnění:

Není přezkoumatelně doloženo, proč byly vybrány právě tyto oblasti, a ne jiné srovnatelné. Jiné oblasti v jesenickém prostoru (AOV39 Kamenec, AOV41 Václavov, AOV43 Edrovice, AOV68 Krasov) byly vypuštěny mimo jiné kvůli přírodním parkům Údolí Bystřice a Sovinecko, průhledům na Hrubý Jeseník a Praděd a kumulaci — tytéž důvody jsou přítomny i u AOV35 a AOV101 a všech ostatních AOV v Nízkém Jeseníku: AOV 18, 33, 40, 42, 52, 102, 15, 34, 58, 59, 60, 61. Jde o nerovné zacházení bez racionálního základu (čl. 3 odst. 1 Listiny).

Sám návrh přitom v SEA (Tabulka 10) vyloučil AOV39 Kamenec a AOV41 Václavov z důvodu významného ovlivnění krajinného rázu širšího území — dominanty Uhlířského vrchu s poutním kostelem, průhledů přes

Slezskou Hartu a na hřbet Hrubého Jeseníku a Praděd, dotčení Přírodního parku Údolí Bystřice a kumulace vlivů na Bruntálsku a Rýmařovsku. Tytéž hodnoty a důvody jsou přitom přítomny i u ponechaných oblastí (AOV35, AOV52, AOV101, AOV102); jejich nevyhloučení je proto nekonzistentní a nerovné (čl. 3 odst. 1 Listiny) a potvrzuje, že tyto krajinné hodnoty pokládá za závažné samo ministerstvo.

B. Příroda, krajina a soustava Natura 2000

Připomínka č. 12 — Přírodní park Údolí Bystřice a Sovinecko — hlavní vliv nepromítnut do výběru

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice, AOV 33, AOV 52, AOV 102, AOV 42, AOV 40, AOV 18.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35, AOV 33, AOV 52, AOV 102, AOV 42, AOV 40, AOV 18 a AOV101 — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Karta SEA AOV101 a dalších AOV označuje jako hlavní vliv „vizuální ovlivnění přírodních parků Údolí Bystřice a Sovinecko“. Přesto se název Sovinecko ani hodnocení „méně vhodná“ v 72stránkovém Odůvodnění Změny č. 2 vůbec nevyskytují, takže klíčový krajinný konflikt není přezkoumatelně vypořádán. Tytéž přírodní parky přitom byly důvodem vypuštění jiných oblastí (viz připomínka č. 11).

Připomínka č. 13 — Krajinný ráz — 11 z 15 oblastí „méně vhodná“, přesto ponechány

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku (AOV15, 18, 33, 34, 35, 40, 42, 52, 58, 59, 60, 61, 101, 102 a 103), zejména AOV35 a AOV101.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku; zejména zrušení AOV35 a AOV101.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Podle screeningu krajinného rázu (Bukáček 2025) je 11 z 15 akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku — včetně AOV35 i AOV101 — hodnoceno jako „zóna méně vhodná (2)“ (viz tabulka v připomínce č. 25). Přesto byly všechny ponechány v akceleračním režimu. Výraz „méně vhodná“ se v Odůvodnění Změny č. 2 ani v územních opatřeních nevyskytuje — nepříznivé hodnocení nebylo přezkoumatelně vypořádáno. U AOV35 karta SEA (str. 4) navíc doporučuje omezit rozsah „jižně od Těšíkova“ a nevymezovat blíže než 3 km ke kolonii.

Připomínka č. 14 — Hodnocení krajinného rázu kruhy od středu oblastí

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí. Dále velké oblasti AOV101 a AOV61.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Odůvodnění Z2 (str. 16) hodnotilo vlivy na krajinný ráz v okruzích cca 10–15 km „od navržené plochy nebo její části“, současně však u hodnocení výslovně „zvážilo veřejný zájem na vymezení těchto záměrů a jeho celostátní význam“. Postup pracující s okruhy od středu oblasti bez ohledu na její tvar podhodnocuje skutečný dosah u protáhlých a velkých oblastí (AOV101 má 989,6 ha, AOV61 737,1 ha). Hodnocení je proto nepřezkoumatelné a vychýlené ve prospěch zájmu investorů na výstavbu VTE.

Připomínka č. 15 — Absence celostátní krajinářské koncepce a neposouzení únosnosti krajiny

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezování akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezování akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika. Nízký Jeseník.

d) Odůvodnění:

Návrh vymezuje rozsáhlé oblasti, aniž existuje celostátní krajinářská koncepce, vůči níž by bylo možné posoudit únosnost krajiny, dálkové pohledy, kumulaci vertikálních dominant a regionální identitu. Na tento systémový nedostatek upozorňuje i odborné stanovisko autorizované krajinné architektky (ČKA). Únosnost krajiny nebyla vyhodnocena (viz připomínka č. 25).

Připomínka č. 16 — Netopýři — kolonie do 3 km, zimní úkryty do 10 km

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále se týká oblastí AOV42, AOV52 a AOV102.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35 a AOV101 — jejich nevymezování ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření. Pro tytéž vady se navrhuje nevymezování i dalších oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Odůvodnění ÚO uvádí podmínku nevymezovat oblast blíže než 3 km ke kolonii či zimovišti netopýřů a připouští, že se nebylo možné vyhnout všem detekovaným místům výskytu „bez zásadní redukce rozlohy, při které by byla AO zcela zrušena (nenaplnila by rozsah 2,5 km²)“ [Odůvodnění ÚO AOV35]. To je přiznání konfliktu: ochrana ustoupila plošnému minimu. Pro zimní úkryty se přitom doporučuje odstup až 10 km (ČESON), nikoli 3 km. AOV35 i AOV101 jsou tak v rozporu s logikou akcelerační oblasti jako území s předem nízkým konfliktem.

Tatáž vada se týká i dalších oblastí v Nízkém Jeseníku. Karty územních opatření AOV42 Jamartice, AOV52 Albrechtice a AOV102 Zimní Pole samy uvádějí v bezprostřední blízkosti významná zimoviště netopýřů — štolu Franz-Franz (uváděno zimoviště 11 druhů netopýřů) a štoly v Břidličné — tedy přesně místa, k nimž se vztahuje podmínka nevymezovat oblast blíže než 3 km od kolonie či zimoviště; evropsky významná lokalita Niva Moravice přitom leží od AOV42 a AOV52 ve vzdálenosti do 1–3 km (Příloha 11). Vymezování akceleračních

oblastí v takové blízkosti zimovišť je v rozporu s vlastní podmínkou územních opatření i se zájmem ochrany zvláště chráněných druhů netopýrů.

Připomínka č. 17 — Opatření pro netopýry — vypínání jen na podzim a kumulativní podmínky

Předmět projednání: III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále se týká dalších oblastí v Nízkém Jeseníku (zejména AOV42, AOV52 a AOV102).

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35 a AOV101 — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření. Subsidiárně zpřísnění podmínek. Pro tytéž vady se navrhuje nevymezení i dalších oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Územní opatření omezuje provozní opatření na ochranu netopýrů (vypínání turbín) v zásadě jen na podzimní období (srpen–říjen) a váže je na současné splnění více podmínek (nízká rychlost větru, teplota, srážky). Takto úzce a kumulativně vymezené opatření nezajišťuje ochranu po celou dobu aktivity netopýrů a fakticky potvrzuje předvídatelnost střetů.

U ostatních oblastí v Nízkém Jeseníku je ochrana ještě slabší: podle souhrnu parametrů (Příloha 11) stanoví sezónní odstávku kvůli netopýrům jen 15 z 80 větrných oblastí a většina oblastí v Nízkém Jeseníku ji nemá vůbec, přestože i u nich karty dokládají výskyt či zimoviště netopýrů (zejména AOV42, AOV52 a AOV102). Absence i tohoto dílčího provozního opatření u většiny oblastí činí kumulativní zásah do populací netopýrů v regionu ještě závažnějším.

Připomínka č. 18 — Monitoring odložen, metodika ČESON neexistuje

Předmět projednání: III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále se týká všech oblastí v Nízkém Jeseníku.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35 a AOV101 — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření. Pro tytéž vady se navrhuje nevymezení i dalších oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Ochrana ptáků a netopýrů je z podstatné části založena na následném monitoringu mortality po uvedení do provozu [ÚO AOV35, 3.2 písm. f)] a na odpuzovačích a detekčních systémech. Monitoring škodě nebrání, pouze ji zpětně zjišťuje; odpuzovače a detekce potvrzují, že střety jsou předvídatelné. Územní opatření navíc odkazuje na metodiku ČESON „v přípravě“, která dosud neexistuje — podmínka je proto neurčitá a nevynutitelná.

Stejný přístup — ochrana založená převážně na následném monitoringu mortality a na odpuzovačích a detekci — obsahují územní opatření všech oblastí v Nízkém Jeseníku (AOV15, AOV18, AOV33, AOV34, AOV40, AOV42, AOV52, AOV58, AOV59, AOV60, AOV61, AOV102 a AOV103), nikoli jen AOV35 a AOV101. Vada

spočívající v tom, že monitoring škodě nebrání a pouze ji zpětně zjišťuje, je proto plošná a týká se celého souboru oblastí v regionu.

Připomínka č. 19 — Migrační koridor velkých savců (los, vlk, rys, medvěd)

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále se týká dalších oblastí v Nízkém Jeseníku (AOV15, AOV18, AOV33, AOV34, AOV40, AOV42, AOV52 a AOV58–AOV61).

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35 a AOV101 — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření. Pro tytéž vady se navrhuje nevymezení i dalších oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Mapa územního opatření AOV101 zachycuje nejen migrační koridor, ale i biotop a jádrové území vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (los evropský, vlk obecný, rys ostrovid, medvěd hnědý) ve střední a jižní části oblasti; obdobná podmínka je u AOV35. Vymezit akcelerační oblast přímo v území s tak významnou migrační funkcí a spoléhat jen na pozdější opatření „nesnižovat průchodnost“ není slučitelné s logikou nízkokonfliktního území.

Migrační prostupnost krajiny pro velké savce je v Nízkém Jeseníku narušována kumulativně. Oblasti AOV15, AOV18, AOV33, AOV34, AOV40, AOV42, AOV52 a AOV58–AOV61 leží v lesnaté krajině Nízkého Jeseníku a Oderských vrchů, která tvoří souvislý biotop a migrační prostor zvláště chráněných druhů (rys ostrovid, vlk obecný, případně los a medvěd); naturové posouzení samo hodnotí vlivy na rysa, vlka a medvěda jako mírně negativní u řady oblastí regionu. Rozptýlení patnácti oblastí napříč tímto prostorem snižuje prostupnost krajiny podstatně více než dvě samostatné oblasti.

Připomínka č. 20 — Biologické posouzení jen v období srpen–říjen 2025

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále se týká všech oblastí v Nízkém Jeseníku.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35 a AOV101 — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření. Pro tytéž vady se navrhuje nevymezení i dalších oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Podle dostupných informací probíhalo vlastní terénní zjišťování stavu fauny, flóry a stanovišť pouze od srpna do října 2025. Toto období nezahrnuje jarní aspekt vegetace, hnízdní období a jarní tah ptáků, období letních kolonií netopýrů ani zimoviště. Není přezkoumatelně doloženo, jak byly chybějící části roku nahrazeny jinými aktuálními a místně ověřitelnými podklady. Posouzení vlivů na faunu, flóru a biologickou rozmanitost proto nelze považovat za úplné - je zcela nedostatečné.

Časové omezení terénního průzkumu na srpen–říjen 2025 se týká podkladů pro všechny oblasti v Nízkém Jeseníku, nikoli jen AOV35 a AOV101. U žádné z patnácti oblastí proto není doložen jarní aspekt vegetace,

hnízdni období a jarní tah ptáků ani letní kolonie netopýrů a zimoviště. Vada biologického posouzení je tedy společná celému souboru oblastí v regionu.

Připomínka č. 21 — Soustava Natura 2000 — významný vliv nebyl vyloučen

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále AOV33, AOV34, AOV42, AOV102. Dále též AOV15 a AOV18.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku; zejména zrušení AOV35 a AOV101.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Naturové posouzení uvádí u AOV101 mírně negativní vliv (–1) ve vztahu k ptačí oblasti Libavá a předmětu ochrany (chřástal polní); u řady oblastí v regionu jsou –1 hodnoceny vlivy ve vztahu k rysu, vlku a medvědovi i k netopýrům. Příslušné orgány ochrany přírody nevyloučily významný vliv podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. Závěr o „akceptovatelnosti“ je u jednotlivých oblastí formulován obdobným textem, což zpochybňuje individuálnost posouzení.

Vlastní analýza vzdáleností (Příloha 11) dokládá, že u řady oblastí v Nízkém Jeseníku leží evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti v bezprostřední blízkosti, popřípadě je oblast s nimi v překryvu: AOV42 leží 0,8 km od CHKO i ptačí oblasti Jeseníky a 1,0 km od EVL Moravice; AOV102 2,0 km od CHKO i ptačí oblasti Jeseníky a 1,0 km od EVL Moravice; AOV18 se dotýká Přírodního parku Údolí Bystřice a leží 0,6 km od ptačí oblasti Libavá; AOV15 a AOV34 se překrývají s Přírodním parkem Moravice a sousedí s evropsky významnými lokalitami Jakartovice a Zálužná. Významný vliv na soustavu Natura 2000 proto nebyl vyloučen ani u těchto oblastí.

Připomínka č. 22 — Rozpor se ZÚR Olomouckého kraje — KKO9 Svahy Nízkého Jeseníku

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35 a AOV101 — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

AOV35 a AOV101 leží v prostoru kulturní krajinné oblasti KKO9 Svahy Nízkého Jeseníku, s níž pracují Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje k ochraně krajinného rázu, kulturního dědictví a přírodních hodnot. V KKO se umísťování větrných parků nepřipouští a kraj deklaroval, že tuto krajinu hodlá hájit. Pořizovatel musí přezkoumatelně vysvětlit, proč podle něj není návrh v rozporu se ZÚR Olomouckého kraje a s krajskou koncepcí ochrany krajiny.

Připomínka č. 23 — Schematičnost a neindividualizace územních opatření

Předmět projednání: III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále se týká všech oblastí v Nízkém Jeseníku.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV35 a AOV101 — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření. Pro tytéž vady se navrhuje nevymezení i dalších oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Územní opatření pro AOV35 a AOV101 mají téměř totožné podmínky (výška do 200 m, obdobné limity pro úložiště, ÚSES, hluk, stín, ptáky a monitoring) navzdory odlišným parametrům a limitům obou oblastí. To zpochybňuje, zda byla opatření individualizována podle specifik lokalit, jak vyžaduje § 8 odst. 1, § 10 odst. 2 písm. b) a § 11 odst. 2 zákona č. 249/2025 Sb. Územní opatření jsou navíc vydávána na dobu neurčitou a bez řádného opravného prostředku. O to vyšší jsou nároky na přezkoumatelnost, která zde však zcela chybí.

Tatáž šablonovitost se projevuje napříč všemi oblastmi v Nízkém Jeseníku: územní opatření AOV15, AOV18, AOV33, AOV34, AOV40, AOV42, AOV52, AOV58, AOV59, AOV60, AOV61, AOV102 a AOV103 přebírají prakticky shodné podmínky (úložiště, ÚSES, hluk, stín, ptáci a netopýři, monitoring, odpuzovače) bez ohledu na odlišný krajinný ráz, blízkost přírodních parků, zimovišť netopýřů či vodních zdrojů; liší se v podstatě jen maximální výškou VTE (185–250 m, Příloha 11). Opatření tak nejsou individualizována podle specifik jednotlivých lokalit, jak vyžaduje zákon.

Připomínka č. 24 — Precedenční (nevratný) účinek snížení krajinného rázu

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku (AOV15, 18, 33, 34, 35, 40, 42, 52, 58, 59, 60, 61, 101, 102 a 103), zejména AOV35 a AOV101.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku; zejména zrušení AOV35 a AOV101.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Umístěním až 200 m vysokých větrných elektráren do dosud harmonické krajiny dojde k trvalému snížení hodnoty krajinného rázu. Tím se reálně otevírá cesta dalším záměrům, které by jinak kvůli ochraně krajinného rázu nebyly přípustné, byť je tento postup v rozporu se zákonem, jak dokládá rozhodnutí soudu. Jde o nevratný, podle dokumentace precedenční (v rozporu se zákonem), účinek na úkor příštích generací, který nebyl v dokumentaci vyhodnocen.

C. Kumulace a celková únosnost Nízkého Jeseníku

Připomínka č. 25 — Celková likvidace Nízkého Jeseníku — kumulace 15 akceleračních oblastí

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku jako celku: AOV15, 18, 33, 34, 35, 40, 42, 52, 58, 59, 60, 61, 101, 102 a (sousední) 103.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj) jako krajinný a sídelní celek.

d) Odůvodnění:

Hlavním problémem v Nízkém Jeseníku je koncentrace oblastí AOV. V poměrně malém území je navrženo 15 akceleračních oblastí pro větrné elektrárny. SEA je přitom hodnotí izolovaně, oblast po oblasti, a vůbec neposuzuje únosnost regionu jako celku. Souhrnné parametry podle dokumentace pořizovatele jsou:

Oblast	Dotčené obce (k. ú.)	Rozloha (ha)	Výkon (MW)	Věží*	Zábor ZPF I.+II. tř. (ha)	Krajinný ráz (Bukáček 2025)
AOV15 Moravice	Litultovice, Melč, Moravice (MSK)	372,3	38,5	11	0,00	vhodná (3)
AOV18 Norberčany	Moravský Beroun, Norberčany, Dvorce, Budišov n. B. (MSK)	2 234,1	224	64	3,80	vhodná (3)
AOV33 Dětrřichov n. B.	Dětrřichov nad Bystřicí, Huzová	528,2	42	12	0,40	vhodná (3)
AOV34 Jakartovice	Jakartovice, Kružberk, Nové Lublice	841,0	80,5	23	0,79	vhodná (3)
AOV35 Horní Loděnice	Horní Loděnice, Šternberk (Těšíkov), Lipina	636,2	63	18	0,09	méně vhodná (2)
AOV40 Lomnice	Břidličná, Lomnice, Ryžoviště	465,1	45,5	13	1,11	méně vhodná (2)
AOV42 Jamartice	Dolní Moravice, Rýmařov	321,9	31,5	9	0,11	méně vhodná (2)
AOV52 Albrechtice	Břidličná, Rýmařov	282,5	28	8	0,58	méně vhodná (2)
AOV58 Jelení	Bruntál, Razová, Oborná, Milotice n. O.	395,8	38,5	11	1,25	méně vhodná (2)
AOV59 Liščí vrch	Horní Benešov, Razová	319,0	31,5	9	0,00	méně vhodná (2)
AOV60 Kamenný vrch	Horní Benešov, Svobodné Heřmanice, Staré Heřminovy	379,9	31,5	9	0,26	méně vhodná (2)
AOV61 Sádek	Velké Heraltice, Svobodné Heřmanice, Hlavnice	737,1	63	18	3,14	méně vhodná (2)
AOV101 Hraničné Petrovice	Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Jívová	989,6	94,5	27	2,12	méně vhodná (2)
AOV102 Zimní Pole	Břidličná, Rýmařov, Velká Štáhle	370,0	38,5	11	0,58	méně vhodná (2)
AOV103 Jestřebí	Jestřebí, Mohelnice, Zábřeh, Zvole	292,4	28	8	0,38	méně vhodná (2)
CELKEM 15 oblastí	Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj)	9 165	878,5	≈ 251	14,61	11 z 15 „méně vhodná (2)“

*Pozn.: Rozloha a zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany jsou převzaty z příloh č. 2 a 3 návrhu (zábory ZPF a PUPFL). Odhadovaný maximální instalovaný výkon je u všech 15 oblastí převzat z odůvodnění příslušných územních opatření (autoritativní hodnota MMR). Počet věží označený * je orientační odhad odvozený z výkonu při obvyklém výkonu cca 3,5 MW na jednu věž; skutečný počet závisí na zvoleném typu turbíny (odůvodnění uvádí pro odhad rozestup věží 750 m).*

Studie (Bukáček 2025) je nedostupná a tedy nepřezkoumatelná a nezveřejněná. Není jasné, jak je možné, že AOV15,18,33,34 byly označeny jako „vhodné“, když AOV15 je v kolizi s Přírodním parkem Moravice, AOV18 je v kolizi s Přírodním parkem Údolí Bystřice, AOV33 je v kolizi s Přírodním parkem Sovinecko, AOV34 je v kolizi s přírodním Parkem Moravice a rekreační oblastí Slezská Harta a s ikonickým Velkým Roudným.

V souhrnu jde o akcelerační oblasti o celkové rozloze přibližně 9 165 ha (91,7 km²), s celkovým odhadovaným maximálním instalovaným výkonem 878,5 MW podle odůvodnění územních opatření (řádově 250 věží o výšce až 200 m), s trvalým zábořem zemědělského půdního fondu 51,58 ha (z toho 14,61 ha v I. a II. třídě ochrany) a zábořem lesa (PUPFL) 13,78 ha. K tomu je nutné připočíst stávající větrné elektrárny v regionu (Horní Loděnice 9, Jívová 7, Stará Libavá 7 věží; v okolí Těšíkova je 16 stávajících VTE).

Únosnost krajiny je přitom omezená. Podle studie Hansliana et al. (Ústav fyziky atmosféry AV ČR, 2020) je sociálně a krajinně únosná hustota řádově 30 turbín na 700 km². Návrh v regionu Nízkého Jeseníku tento limit mnohonásobně překračuje. SEA sama uvádí, že nejsilnější kumulativní vlivy v ČR se mohou projevit právě v Nízkém Jeseníku, a výslovně mezi nimi jmenuje AOV35 a AOV101.

Kumulativní efekt nelze hodnotit jako prostý součet dílčích vlivů — v krajině se sčítá vizuální dominance, hluk a jeho nízkofrekvenční složky, stroboskopický efekt, noční světelná signalizace, stavební doprava, kabelové

trasy, vlivy na ptáky, netopýry a migrační prostupnost. Bez posouzení nasycenosti a únosnosti regionu jako celku (požadavek § 38 a § 39 stavebního zákona, § 2 zákona č. 100/2001 Sb. a směrnice 2001/42/ES) dochází fakticky k plošné přeměně celého Nízkého Jeseníku z obytné a přírodní krajiny na krajinu industriální. Žádáme, aby byla zpracována souhrnná analýza únosnosti a kumulativních vlivů regionu a aby akcelerační oblasti v Nízkém Jeseníku nebyly vymezeny.

D. Voda, půda a předběžná opatrnost

Připomínka č. 26 — SOB9, sucho, vodní režim a ochrana podzemní vody

Předmět projednání: I, II a III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí AOV35 Horní Loděnice a AOV101 Hraničné Petrovice. Dále oblasti v Nízkém Jeseníku.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku; zejména zrušení AOV35 a AOV101.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí. Správní obvod ORP Šternberk (SOB9).

d) Odůvodnění:

Část dotčeného území (ORP Šternberk) je v Politice územního rozvoje ČR zařazena do specifické oblasti SOB9, kde se projevuje ohrožení suchem; úkoly územního plánování zde požadují podporu přirozeného vodního režimu a retenční schopnosti krajiny. Železobetonové základy turbín, přístupové komunikace, montážní plochy a kabelové trasy mohou měnit odtokové poměry, zhutňovat půdu a narušovat tok podzemní vody; odstranění ochranných vrstev půdy zvyšuje zranitelnost podzemní vody vůči znečištění. Návrh neprokazuje slučitelnost se SOB9 ani s § 38 odst. 4 a § 39 písm. l) a m) stavebního zákona.

Ochrana vodního režimu je dotčena i u dalších oblastí v Nízkém Jeseníku. AOV18, AOV58, AOV59, AOV60 a AOV61 leží v povodí a v blízkosti vodárenské nádrže Slezská Harta (karty uvádějí odstup 2–6,5 km); AOV15, AOV34, AOV42, AOV52 a AOV102 se dotýkají údolí a nivy řeky Moravice (evropsky významná lokalita Niva Moravice); AOV33 leží u mokřadu Krahulčí a nivy Bystřice. Zásah do vodního režimu a retenční schopnosti krajiny (železobetonové základy, přístupové komunikace, odvodnění) je proto třeba posoudit u všech oblastí v Nízkém Jeseníku, nikoli jen ve specifické oblasti SOB9.

Připomínka č. 27 — Zábor zemědělského půdního fondu I. a II. třídy ochrany

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku (AOV15, 18, 33, 34, 35, 40, 42, 52, 58, 59, 60, 61, 101, 102 a 103), zejména AOV35 a AOV101.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Záměry znamenají trvalý zábor zemědělské půdy, a to i v I. a II. třídě ochrany. Podle příloh návrhu činí trvalý zábor ZPF v 15 oblastech Nízkého Jeseníku celkem 51,58 ha, z toho 14,61 ha v I. a II. třídě ochrany (u AOV35 0,09 ha, u AOV101 2,12 ha v I.+II. třídě). Podle § 4 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb. lze půdu I. a II. třídy odejmout pouze tehdy, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad ochranou ZPF. Dokumentace u řady oblastí zábory

odbyvá formulací „dále neřešeno“, aniž doloží převažující veřejný zájem — zvláště s ohledem na to, že přínos k ochraně klimatu je hodnocen jako zanedbatelný (připomínka č. 7).

Připomínka č. 28 — Zábor lesa a les zvláštního určení

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku (AOV15, 18, 33, 34, 35, 40, 42, 52, 58, 59, 60, 61, 101, 102 a 103), zejména AOV35 a AOV101. Zejména AOV101.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Trvalý zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL) činí v 15 oblastech regionu celkem 13,78 ha. U AOV101 odůvodnění uvádí přítomnost lesa zvláštního určení kategorie 31b (se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinnou). Takové území nelze označit za environmentálně málo citlivé; přítomnost takového lesa naopak posiluje požadavek ochrany vodního režimu, půdy a klimatické funkce krajiny.

Připomínka č. 29 — Zásada předběžné opatrnosti

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezení akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika. Nízký Jeseník.

d) Odůvodnění:

Při přetrvávající odborné nejistotě o dlouhodobých účincích nízkofrekvenčního hluku, infrazvuku a vibrací a o kumulativních dopadech na obytné prostředí a ekosystémy má podle zásady předběžné opatrnosti (čl. 191 SFEU; § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí) dostat přednost ochrana před nevratnými škodami. Vymezovat rozsáhlé akcelerační oblasti bez detailního individuálního a kumulativního posouzení je s touto zásadou v rozporu.

E. Územní samospráva

Připomínka č. 30 — Zásah do práva obcí na samosprávu

Předmět projednání: I a III

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR a způsobu vymezení akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí ve Změně č. 2 ÚRP ČR.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Vymezení akcelerační oblasti na území obce předurčuje způsob využití území v otázce se zásadním dopadem na místní rozvoj, krajinný ráz a podmínky bydlení a fakticky působí jako stavební uzávěra: obec nemůže v dotčeném území měnit územní plán podle svých potřeb. To zasahuje do ústavně chráněného práva obcí na

samosprávu (čl. 8, čl. 100 odst. 1 a čl. 101 odst. 1 Ústavy). Ústavní soud opakovaně zdůraznil, že zásah do samostatné působnosti obce v územním plánování musí být odůvodněn jako nezbytný a přiměřený (mj. nález sp. zn. IV. ÚS 938/22). Z odůvodnění návrhu neplyne, proč bylo nezbytné rozhodnout na celostátní úrovni a proč nepostačovalo řešení respektující místní podmínky, respektive volení jiný nízkoemisních energetických technologií.

F. Hluk, zdraví a bezpečnostní rizika

Připomínka č. 31 — Hluk — malá rezerva, odložení a bagatelizace; infrazvuk neposouzen

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Všech akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření. Subsidiárně doplnění závazných podmínek.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Karta SEA uvádí ~37 dB ve vzdálenosti 500 m při zdroji až 106 dB na turbínu, tedy jen 3 dB rezervu k nočnímu limitu 40 dB(A) (§ 12 nařízení vlády č. 272/2011 Sb.), s „možností obtěžování v okrajových částech zástavby v noční době“. VVURÚ (str. 16) přiznává, že hluk nelze eliminovat vzdáleností. SEA (příloha č. 5, str. 83) hluk bagatelizuje jako „srovnatelný se zvuky v domácnosti, či šuměním lesa“. Infrazvuk a nízkofrekvenční hluk nejsou posouzeny vůbec, ačkoli zahraniční zdroje (prof. K. Mattsson, Uppsala; norská studie; portugalský Nejvyšší soud nařídil odstranění 3 VTE pro infrazvuk) i ANSES je označují za rizikové. Žádáme posouzení infrazvuku a doplnění závazných hlukových podmínek (min. 1 000 m, noční kontrolní měření, automatický útlum při 40 dB(A)).

Připomínka č. 32 — Požární, havarijní a dopravně-bezpečnostní rizika

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Všech akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Zrušení AOV — jejich nevymezení ve Změně č. 2 ÚRP a nevydání souvisejících územních opatření.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník (Olomoucký a Moravskoslezský kraj); Těšíkov a okolí.

d) Odůvodnění:

Vymezení rozsáhlých technických staveb v krajině není doprovázeno posouzením požárních a havarijních rizik. HZS ČR ve sdělení ze dne 6. 2. 2026 (č. j. MV-13971-6/PO-OVL-2026) uvedl, že neexistuje metodika požární bezpečnosti VTE ani odstupy z hlediska požáru a zásah je převážně defenzivní; Ministerstvo dopravy (č. j. MD-22459/2026-940/3) připustilo absenci metodiky pro posuzování vlivu VTE na bezpečnost silničního provozu. Riziko odletu ledu, pádu částí a sekundárního požáru v krajině nebylo posouzeno.

Připomínka č. 33 — Ohrožení zdraví velkého počtu osob v dosahu akceleračních oblastí

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Všech akceleračních oblastí, včetně AOV v Nízkém Jeseníku (AOV15, 18, 33, 34, 35, 40, 42, 52, 58, 59, 60, 61, 101, 102 a 103).

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku;

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník — obytné objekty v dosahu do 2 km od okrajů akceleračních oblastí.

d) Odůvodnění:

Ochrana veřejného zdraví je výslovným účelem spolku (čl. 3 stanov). Posouzení vychází u jednotlivých oblastí z tvrzení, že nejbližší obytná zástavba je „nad 500 m“, a hodnotí každou oblast izolovaně. Z přílohy 8 (seznam obytných objektů a jejich vzdáleností od okrajů oblastí) však vyplývá, že v dosahu, kde jsou odbornou literaturou doloženy účinky na zdraví (obtěžování hlukem a jeho nízkofrekvenční složkou, rušení spánku, stroboskopický efekt), se nachází velmi vysoký počet obytných objektů:

Oblast	0–499 m	500–999 m	1000–1499 m	1500–2000 m	Celkem do 2 km
AOV15 Moravice	53	279	120	101	553
AOV18 Norberčany	88	402	613	185	1 288
AOV33 Dětrřichov n. Bystřicí	29	180	39	13	261
AOV34 Jakartovice	131	163	129	174	597
AOV35 Horní Loděnice	51	172	124	93	440
AOV40 Lomnice	25	186	13	63	287
AOV42 Jamartice	5	127	328	586	1 046
AOV52 Albrechtice	30	98	64	156	348
AOV58 Jelení	20	130	192	153	495
AOV59 Liščí vrch	43	323	159	39	564
AOV60 Kamenný vrch	55	333	374	184	946
AOV61 Sádek	42	404	337	111	894
AOV101 Hraničné Petrovice	70	330	47	51	498
AOV102 Zimní Pole	2	214	397	589	1 202
AOV103 Jestřebí	29	286	312	308	935
CELKEM 15 oblastí	673	3 627	3 248	2 806	10 354

Zdroj: příloha 2a (obytné objekty podle databáze OpenStreetMap a jejich vzdálenost od okraje příslušné akcelerační oblasti).

Pozn.: u nejbližších objektů v pásnu 0–499 m jde zčásti o objekty s evidenčním číslem (rekreační), které jsou však pro účely ochrany před hlukem rovněž chráněným venkovním prostorem.

Jen v pásnu do 500 m od 15 oblastí stojí 673 obytných objektů a do 2 km celkem přes 10 000 objektů. Při průměrném obsazení domácnosti to odpovídá řádově tisícům osob v bezprostředním dosahu a desetitisícům osob do 2 km. Souhrnný dopad na zdraví takto velké populace nebyl posouzen — posouzení se opírá o paušální odstup 500 m (k jeho cílovému, nikoli zdravotnímu původu viz připomínka č. 13) a o tvrzení, jež příloha 8 vyvrací. To je v rozporu s § 11 zákona č. 249/2025 Sb. (ochrana veřejného zdraví) a s doporučeními WHO (Environmental Noise Guidelines, hluk z VTE pod 45 dB Lden). Žádáme, aby byl posouzen souhrnný vliv na zdraví obyvatel v dosahu do 2 km od všech oblastí a aby akcelerační oblasti v Nízkém Jeseníku nebyly vymezeny.

Připomínka č. 34 — Stroboskopický (stínový) efekt — chybí závazný denní limit

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Územní opatření pro všechny AOV.

b) Co se navrhuje: Nevymezení oblastí; subsidiárně stanovení závazného denního limitu stroboskopického efektu přímo v územním opatření.

c) Vymezení dotčeného území: Obytná zástavba v dosahu vrhaného stínu rotorů, zejména Těšíkov a okolní sídla.

d) Odůvodnění:

Územní opatření ukládá zpracovat studii působení stroboskopického (stínového) efektu na obytnou zástavbu až pro navazující řízení a teprve v něm omezit dobu provozu dotčených VTE; stanoven je pouze roční limit, chybí však závazný denní limit. Obvyklý standard (např. německá praxe k vrženému stínu) pracuje s limitem řádově 30 hodin za rok a zároveň 30 minut za den — bez denního limitu může docházet k intenzivnímu obtěžování v krátkých, opakovaných obdobích. Posouzení je odloženo do fáze zjednodušeného povolování, kde se již nemusí provést úplně. Žádáme, aby byl stroboskopický efekt posouzen již na úrovni plánu a aby byl v územním opatření stanoven i závazný denní limit; jinak oblasti nevymezovat.

Připomínka č. 35 — Akustické odpuzovače jako nový, neposouzený zdroj hluku

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Územní opatření (bod 3.2) pro AOV33, AOV35, AOV101 a ostatní oblasti.

b) Co se navrhuje: Nevymezení oblastí; subsidiárně posouzení hlukového (včetně ultrazvukového) projevu a prokázání účinnosti odpuzovačů.

c) Vymezení dotčeného území: Obytná zástavba a fauna v okolí oblastí.

d) Odůvodnění:

Územní opatření zavádí pro snížení mortality ptáků a netopýrů mimo jiné akustické (ultrazvukové) odpuzovače. Tyto systémy samy emitují zvuk, jehož vliv na obyvatele i na ostatní faunu nebyl posouzen — opatření proti jednomu vlivu tak vytváří nový, samostatně nehodnocený zdroj hluku (vnitřní rozpor opatření). Účinnost deterrentů je navíc druhově proměnlivá a v odborné literatuře nejednoznačná (Arnett a kol. 2013; Voigt a kol. 2015). Žádáme, aby byl hlukový projev odpuzovačů i jejich prokázaná účinnost posouzeny již na úrovni plánu; jinak oblasti nevymezovat.

G. Ekonomika, hospodárnost a veřejná podpora OZE

Připomínka č. 36 — Nehospodárnost a absence ekonomického posouzení — nepoměr veřejné podpory OZE a jejího přínosu

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu Změny č. 2 ÚRP a jeho Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (ekonomický pilíř); způsobu odůvodnění nezbytnosti akceleračních oblastí.

b) Co se navrhuje: Nevymezení akceleračních oblastí do doby, než bude zpracováno a zveřejněno posouzení hospodárnosti a nákladové efektivity dosavadní i plánované podpory OZE a porovnání s alternativami; subsidiárně doplnění tohoto ekonomického posouzení do VVURÚ.

c) Vymezení dotčeného území: Celé území ČR; systémová připomínka týkající se všech akceleračních oblastí.

d) Odůvodnění:

Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území má posuzovat i ekonomický pilíř udržitelnosti. Návrh ani VVURÚ však neobsahují posouzení hospodárnosti a nákladové efektivity podpory obnovitelných zdrojů ani porovnání

veřejných nákladů s alternativami. Ekonomická náročnost dosavadní podpory OZE je přitom mimořádně vysoká.

Podle oficiálního Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu (NECP, 2019) činí provozní podpora obnovitelných a dalších podporovaných zdrojů: do roku 2020 přibližně 448,7 mld Kč, v období 2021–2030 přibližně 511,2 mld Kč a v období 2031–2059 přibližně 335,7 mld Kč, tj. souhrnně řádově 1,3 bilionu Kč (Tabulka 122, str. 318). Drtivá většina připadá na již provozované („stávající“) zdroje, z velké části na historický rozvoj fotovoltaiky z let 2009–2010; do konce roku 2018 bylo na provozní podporu stávajících zdrojů vyplaceno 354,7 mld Kč a do konce roku 2020 přibližně 448,7 mld Kč (NECP, str. 317–318). Podpora má povahu veřejné podpory hrazené z prostředků České republiky.

Za tyto náklady se přitom vyrábí jen omezený podíl elektřiny — z větru dlouhodobě přibližně 1 % a z fotovoltaiky přibližně 5,5 % (rok 2024, data ČEPS/ENTSO-E), ze slunce a větru dohromady asi 6,4 % — při životnosti zařízení řádově 20–30 let. Pro srovnání: dva nové jaderné bloky v Dukovanech o souhrnném výkonu přibližně 2 100 MW řiditelného výkonu a s životností řádově 60 let byly nasmlouvány za 407 mld Kč (smlouva z června 2025); souhrnná dosavadní i plánovaná podpora OZE tak odpovídá ceně přibližně šesti takových bloků.

Návrh přesto dále urychluje rozvoj obnovitelných zdrojů (vymezení akceleračních oblastí), aniž by byla vyhodnocena hospodárnost a účelnost dosavadních i plánovaných veřejných výdajů a jejich poměr k dosaženému přínosu. To je v rozporu s posláním VVURÚ posoudit i ekonomický pilíř udržitelnosti a se zásadou hospodárného nakládání s veřejnými prostředky. Žádáme, aby pořizovatel před vymezením akceleračních oblastí doplnil do VVURÚ ekonomické posouzení (nákladová efektivita podpory OZE, poměr nákladů a přínosů, porovnání s alternativami včetně jaderné energetiky a opatření na straně spotřeby) a aby přezkoumatelně zohlednil, na co jsou a budou veřejné prostředky vynakládány a alokovány; do zpracování tohoto posouzení akcelerační oblasti nevymezovat.

Doplnění k aktuálnímu stavu (2026): Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu byl aktualizován (schválen vládou ČR dne 18. 12. 2024) a stanoví cíl 30 % energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030 (10,1 GWp fotovoltaiky a 1,5 GW větrných elektráren). Veřejná podpora obnovitelných zdrojů směřuje zejména z Modernizačního fondu, financovaného z výnosů z dražeb emisních povolenek; jeho objem pro ČR na období 2021–2030 odhaduje Státní fond životního prostředí aktuálně přibližně na 390 mld. Kč (ke konci roku 2023 bylo obhájeno 194 mld. Kč). Podpora nových obnovitelných zdrojů z tohoto fondu (program RES+) však dosud směřovala výhradně do fotovoltaiky — Nejvyšší kontrolní úřad zjistil, že byly podpořeny pouze fotovoltaické projekty a na větrné elektrárny v něm prostředky nezbývaly. Tvzení, že bez vymezení akceleračních oblastí přijde ČR o dotace (uváděno 9–25 mld. Kč), se týká podmíněného a jednorázového milníku Národního plánu obnovy navázaného na formální vymezení a vykazání oblastí, nikoli na skutečnou výstavbu — vymezení akcelerační oblasti samo o sobě výstavbu nezaručuje. Hrozba ztráty jednorázové dotace ani snaha splnit administrativní milník nemohou být legitimním důvodem pro vymezení akceleračních oblastí; dotace nenahrazuje řádné posouzení vlivů (SEA, popř. EIA) a nemůže převážet veřejný zájem na ochraně krajiny, přírody a zdraví obyvatel. Finanční tlak proto nemůže být důvodem pro vymezení akceleračních oblastí.

H. Krajinový ráz, přírodní parky a další chráněná území

Připomínka č. 37 — Celostátní kolize AOV se soustavou chráněných území a přírodních parků

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: Celého návrhu a VVURÚ — tvrzení, že AOV leží mimo chráněná území a že jejich dotčení je zavádějící a nepravdivé.

b) Co se navrhuje: Nevymezení AOV, které kolidují s chráněnými územími nebo leží v jejich bezprostřední blízkosti či pohledovém dosahu; doplnění celostátního posouzení kumulativních vlivů na soustavu chráněných území.

c) Vymezení dotčeného území: Celé území ČR.

d) Odůvodnění:

Ministerstvo uvádí, že AOV zabírají přibližně 459 km² (0,58 % rozlohy ČR) a leží mimo chráněná území, čímž navozuje dojem zanedbatelného dotčení. Skutečný vizuální a hlukový dosah je však mnohonásobně větší: ve vzdálenosti 1 km od okraje AOV leží 2,2 % rozlohy ČR, ve 3 km 5,9 %, v 5 km 10,5 %, v 10 km 24,8 % a ve 20 km 56,6 % rozlohy ČR (459 / 1 754 / 4 674 / 8 260 / 19 562 / 44 641 km²; analýza Spolku Nízký Jeseník nad daty MMR/ÚÚR, ČSÚ a AOPK ČR — viz přílohy a www.olomouckanoc.cz/oblasti). Větrné elektrárny o výšce 200–250 m jsou viditelné na desítky kilometrů, a proto posuzovat dotčení jen podle plochy samotných AOV neodpovídá realitě.

Z mapové analýzy vyplývá, že v pásmu do 20 km od AOV leží 7 z 27 chráněných krajinných oblastí a 27 ze 141 přírodních parků České republiky, že AOV místy zasahují přímo do přírodních parků a jsou v přímé kolizi s geoparky a biokoridory a že ve vzdálenosti 5 km (silná viditelnost) jsou dotčeny prakticky všechny kategorie chráněných území včetně národních parků. VVURÚ tuto celostátní kumulativní kolizi se soustavou chráněných území neposuzuje. Žádáme ji doplnit a AOV v kolizi nebo v bezprostřední blízkosti chráněných území nevymezovat. Vlastní analýza vzdáleností hranice oblasti k hranici chráněných území (Příloha 11, list „Chráněná území ≤20 km“) to potvrzuje pro každou z 94 akceleračních oblastí: u všech oblastí v Nízkém Jeseníku leží v okruhu 20 km několik desítek chráněných území (CHKO, přírodní parky, evropsky významné lokality, ptačí oblasti, geoparky a maloplošná ZCHÚ); tytéž údaje pro okruh 10 km jsou uvedeny v téže příloze.

Připomínka č. 38 — Bezprostřední dotčení Přírodního parku Sovinecko, Přírodního parku Údolí Bystřice, PP Moravice a PP Březná

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: AOV v Nízkém Jeseníku a okolí ve vztahu k přírodním parkům.

b) Co se navrhuje: Nevymezení AOV, které leží na hranici nebo uvnitř přírodních parků.

c) Vymezení dotčeného území: ČR, Nízký Jeseník a okolí

d) Odůvodnění:

Přírodní park Sovinecko (vyhlášený vyhláškou Okresního úřadu Olomouc č. 1 ze dne 25. 1. 1994, účinnost 15. 2. 1994; rozloha 199,1 km²) zahrnuje mimo jiné katastrální území Horní Loděnice, Lipina a Nové Dvorce — tedy území oblasti AOV35. Přírodní park Údolí Bystřice (nařízení Okresního úřadu Olomouc č. 6/1995, účinnost 1. 9. 1995; rozloha 125,8 km²) zahrnuje mimo jiné Hraničné Petrovice a Jívovou — tedy území oblasti

AOV101. Posláním obou parků je podle jejich zřizovacích předpisů zachovat ráz krajiny; krajinný ráz je v nich chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu a v nezastavěném území nelze bez souhlasu orgánu ochrany přírody umísťovat nové stavby.

Samotné karty SEA k AOV35 a AOV101 přitom jako hlavní vliv uvádějí ovlivnění krajinného rázu širšího území kvůli vizuálnímu ovlivnění přírodních parků Údolí Bystřice a Sovinecko, kde budou VTE přímo viditelné; tento prokazatelný zásah do dvou přírodních parků však hodnotí pouze jako mírně negativní (-1) a uzavírají „bez dalších doporučení dle SEA“, tedy bez jakéhokoli zmírňujícího opatření. Takové zlehčení je nepřezkoumatelné.

AOV35 a AOV101 tak leží na samé hranici, resp. uvnitř těchto přírodních parků; větrné elektrárny o výšce 200–250 m budou mít na jejich krajinný ráz devastující vliv. Dotčen je rovněž Přírodní park Moravice (posouzení tohoto dotčení v dokumentaci chybí). Existuje přitom pravomocné odborné i soudní konstatování, že VTE v této krajině představují neúnosný zásah do krajinného rázu (viz připomínka č. 3 a rozsudek č. j. 65 A 10/2023-123). Žádáme AOV35 a AOV101 nevymezovat. Změřené vzdálenosti hranice oblasti k hranici chráněného území (Příloha 11) to dokládají: AOV35 leží 0 km od Přírodního parku Sovinecko (přímý dotyk) a 1,2 km od Přírodního parku Údolí Bystřice; AOV101 leží 0 km od Přírodního parku Údolí Bystřice a 0,6 km od Přírodního parku Sovinecko; AOV52 leží necelých 0,1 km od Přírodního parku Sovinecko a 3,6 km od Přírodního parku Údolí Bystřice. Všechny tyto oblasti navíc leží ze 100 % uvnitř geoparku Krajina břidlice.

Měřené vzdálenosti hranice oblasti k hranici přírodního parku (Příloha 11) dokládají, že do jejich těsné blízkosti, případně dovnitř, je vymezena celá řada oblastí: AOV33 leží necelých 0,1 km od Přírodního parku Údolí Bystřice a 0,6 km od Přírodního parku Sovinecko, AOV40 0,1 km od Přírodního parku Údolí Bystřice, AOV52 necelých 0,1 km a AOV102 0,2 km od Přírodního parku Sovinecko; AOV18 se s Přírodním parkem Údolí Bystřice překrývá; AOV15 a AOV34 se překrývají s Přírodním parkem Moravice a AOV103 leží 0,7 km od Přírodního parku Březná. Devastující vliv na krajinný ráz přírodních parků se proto netýká jen AOV35 a AOV101, ale celého souboru oblastí v Nízkém Jeseníku.

Připomínka č. 39 — Blízkost CHKO Jeseníky, soustavy Natura 2000 a geoparků

Předmět projednání: II

- a) Čeho se týká:** AOV v Nízkém Jeseníku ve vztahu k CHKO Jeseníky, soustavě Natura 2000 a geoparkům.
- b) Co se navrhuje:** Nevymezení AOV v kolizi nebo blízkosti těchto území; doplnění posouzení a vyloučení dotčených ploch.
- c) Vymezení dotčeného území:** Nízký Jeseník; CHKO Jeseníky; evropsky významné lokality a ptačí oblasti (Natura 2000); geoparky.
- d) Odůvodnění:**

AOV v Nízkém Jeseníku leží v blízkosti CHKO Jeseníky a v dosahu soustavy Natura 2000 (evropsky významné lokality a ptačí oblasti) a geoparků; mapová analýza dokládá, že v pásmu do 20 km od AOV leží 158 z 1111 evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 a 3 z 11 geoparků ČR, a dokládá přímé kolize AOV s geoparky a biokoridory. V bezprostřední blízkosti AOV52 a AOV102 se přitom nacházejí EVL Sovinec a EVL Niva Moravice (cca 1–1,5 km) a karty SEA samy uvádějí, že AOV52 je vymezena až po hranici přírodního parku Sovinecko a v dosahu CHKO Jeseníky. Směrnice (EU) 2023/2413 (RED III) přitom vyžaduje z akceleračních oblastí vyloučit lokality Natura 2000, území chráněná podle vnitrostátních předpisů a hlavní migrační trasy.

Žádáme toto dotčení posoudit a kolidující či bezprostředně sousedící AOV nevymezovat. Konkrétně AOV52 leží 2,9 km od hranice CHKO Jeseníky i od ptačí oblasti Jeseníky; v okruhu 20 km kolem AOV35 a AOV101 leží 34, resp. 41 chráněných území a kolem AOV52 přes 50 (Příloha 11, listy „Chráněná území ≤20 km" a „≤10 km").

Připomínka č. 40 — Zlehčený a nedostatečně posouzený vliv na hrad Sovinec a krajinné dominanty Nízkého Jeseníku

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: Vyhodnocení vlivů na krajinný ráz — pohledové vztahy ke kulturním a přírodním dominantám.

b) Co se navrhuje: Doplnění posouzení viditelnosti; nevymezení AOV, jejichž VTE se uplatní v pohledech na tyto dominanty nebo z nich.

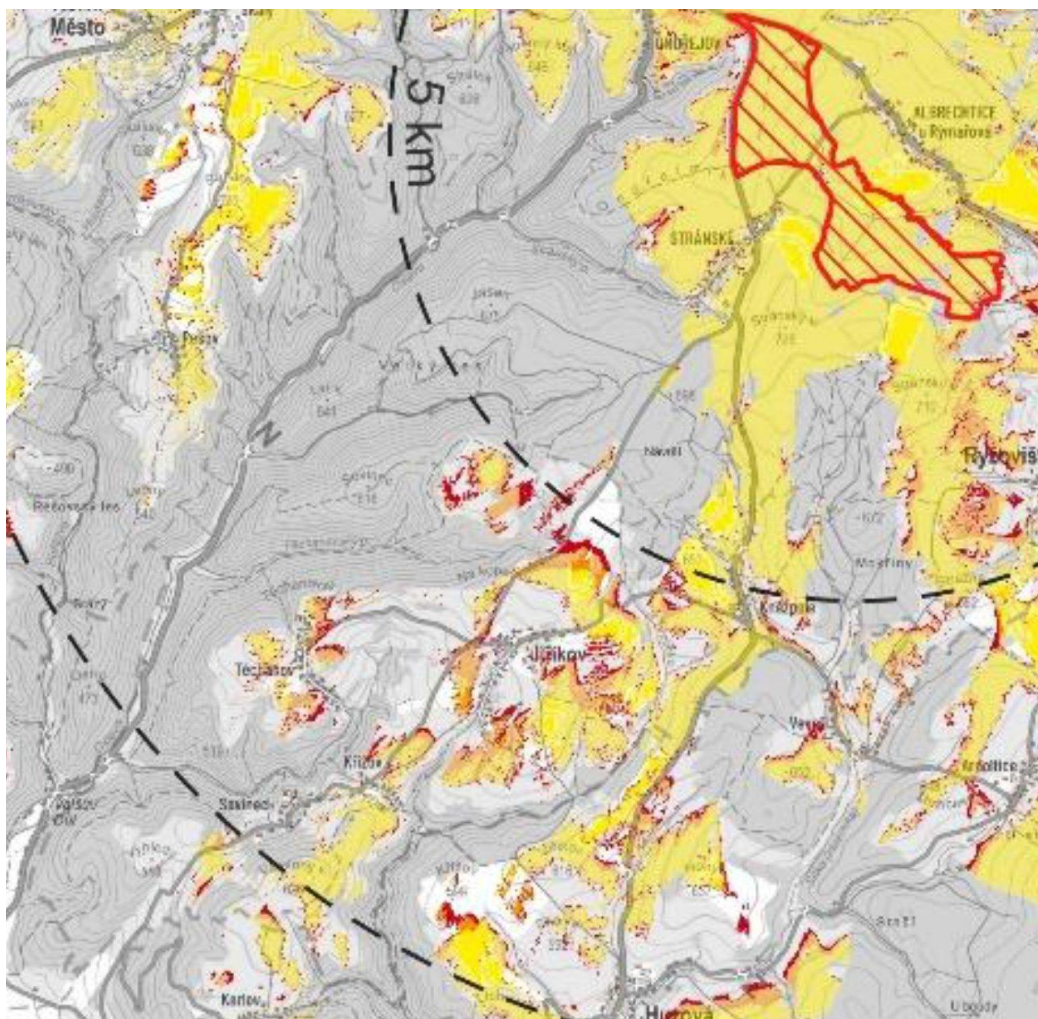
c) Vymezení dotčeného území: Hrad Sovinec a vyhlídka na něj; krajinné dominanty Nízkého Jeseníku.

d) Odůvodnění:

Karty SEA jednotlivých oblastí krajinné dominanty jmenují — hrad Sovinec (u AOV33 uvádějí „dominanta hradu Sovinec“ cca 9 km), Uhlířský vrch u Bruntálu s poutním kostelem Panny Marie Pomocné, hřbet Hrubého Jeseníku a Praděd, Velký Roudný (národní přírodní památka) a Venušina sopka — avšak vliv na tyto pohledy hodnotí paušálně jako mírně negativní (–1) a u každé oblasti uzavírají „bez dalších doporučení dle SEA“, tedy bez jakéhokoli zmírnění. Prokazatelný zásah do ikonických dominant je tak systematicky zlehčen.

Z mapových příloh karet (např. AOV52 – Albrechtice a AOV102) je navíc patrné, že se rotory VTE promítnou nad siluetu hradu Sovinec — mj. z ikonické vyhlídky na hrad od příjezdové cesty (přibližně 49,8320° s. š., 17,2360° v. d.) a od hradu samotného (přibližně 49,8375° s. š., 17,2457° v. d.). Tato pohledově nejcitlivější situace není v textu karet vůbec vyhodnocena.

Analýza viditelnosti je navíc omezena na zónu zřetelné viditelnosti do 10 km od jednotlivé oblasti; dálkové pohledy a souhrnné působení více oblastí na tyto dominanty posouzeny nejsou (viz připomínka č. 41). Žádáme pohledové vztahy ke kulturním a přírodním dominantám řádně vyhodnotit a AOV, jejichž VTE se v těchto pohledech uplatní, nevymezovat. Souhrn parametrů územních opatření (příloha č. 11) přitom ukazuje, že u 32 z 80 větrných oblastí se připouští výška VTE až 250 m (u dalších zpravidla 200, resp. 185 m), což dosah viditelnosti a vliv na dominanty dále zvyšuje.

Obr.: Výřez mapy viditelnosti v okolí oblasti AOV52 (Albrechtice) na Sovinecku: akcelerační oblast (červeně šrafovaně) v krajině s vyznačenou přírodní a krajinnou citlivostí. Sovinec se nachází vlevo dole, vyhlídka na hrad Sovinec je ve žluté oblasti - větrné elektrárny tedy budou viditelné přímo nad hradem. Zdroj: MMR: AOV52 - Albrechtice.pdf, str. 2.

Připomínka č. 41 — Chybějící posouzení kumulativního vlivu a dálkové viditelnosti (Praděd a hřeben Hrubého Jeseníku)

Předmět projednání: II

a) Čeho se týká: Vyhodnocení kumulativního vlivu všech akceleračních oblastí na krajinný ráz a dálkových pohledů, zejména z CHKO Jeseníky.

b) Co se navrhuje: Zpracování kumulativního posouzení vlivu všech AOV na krajinný ráz; do jeho doplnění nevymezovat AOV v Nízkém Jeseníku.

c) Vymezení dotčeného území: Nízký Jeseník jako celek; CHKO Jeseníky (Praděd a hlavní hřeben Hrubého Jeseníku).

d) Odůvodnění:

Jde o zásadní vadu posouzení. Analýza viditelnosti je v kartách SEA zpracována pouze pro jednotlivé AOV samostatně a jen do zóny zřetelné viditelnosti 10 km (mapy do 15 km). Souhrnný (kumulativní) vliv všech akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku — natož všech 80 AOV v ČR — na krajinný ráz vyhodnocen není; karty kumulaci u všech oblastí odbývají shodnou formulací, že nebyly identifikovány kumulativní vlivy s výjimkou dalších navrhovaných AO, a hodnotí ji paušálně jako mírně negativní (–1) bez jakékoli kvantifikace.

Z Pradědu a z hlavního hřebene Hrubého Jeseníku (CHKO Jeseníky) přitom budou při pohledu na Nízký Jeseník viditelné prakticky všechny tamní akcelerační oblasti současně, jako souvislé pole vysokých VTE; tento dálkový a kumulativní pohled z chráněné krajinné oblasti není posouzen vůbec. Oblast AOV42 navíc leží na samé hranici CHKO Jeseníky.

Kumulativní vliv je u takto rozsáhlého a územně koncentrovaného návrhu klíčový — teprve souhrn všech oblastí ukazuje skutečnou míru přeměny krajiny Nízkého Jeseníku v energetickou zónu. Žádáme zpracovat kumulativní posouzení vlivu všech AOV na krajinný ráz, včetně dálkových pohledů z CHKO Jeseníky a z krajinných dominant, a do jeho doplnění AOV v Nízkém Jeseníku nevymezovat.

Připomínka č. 42 — Rozpor s krajskou ochranou krajiny — KKO Svahy Nízkého Jeseníku (ZÚR OK zakazují VTE)

Předmět projednání: I a II

a) Čeho se týká: AOV35 a AOV101 (a dalších) ve vztahu k Zásadám územního rozvoje Olomouckého kraje.

b) Co se navrhuje: Nevymezení AOV v kolizi s kulturní krajinnou oblastí; respektování krajské ochrany krajiny, popř. její přezkoumatelné odůvodněné překonání.

c) Vymezení dotčeného území: KKO Svahy Nízkého Jeseníku; AOV35, AOV101.

d) Odůvodnění:

Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje vymezují kulturní krajinné oblasti (KKO) a zakazují v nich výstavbu větrných elektráren. Pro oblast Nízkého Jeseníku je klíčová KKO Svahy Nízkého Jeseníku (vymezená na základě krajinářské studie z roku 2019), s níž jsou některé části AOV35 a AOV101 v přímé kolizi. Tento krajský zákaz VTE byl v případě Větrného parku Jívová obejit výjimkou (Aktualizace č. 5 ZÚR OK), jejíž zákonnost je sporná (viz připomínka č. 3).

Návrh celostátního dokumentu vymezuje AOV v rozporu s touto krajskou ochranou krajiny, aniž by VVURÚ tento rozpor posoudil a přezkoumatelně odůvodnil, proč by měla být zavedená ochrana překonána. Žádáme AOV v kolizi s KKO Svahy Nízkého Jeseníku nevymezovat, popřípadě rozpor v dokumentaci řádně posoudit a odůvodnit.

Připomínka č. 43 — Kolize s rekreačními krajinnými celky a migračním koridorem (ZÚR OK) a rozpor se smyslem RED III

Předmět projednání: II a III

a) Čeho se týká: AOV ve vztahu k rekreačním krajinným celkům (RKC) a migračnímu koridoru vymezeným v ZÚR Olomouckého kraje.

b) Co se navrhuje: Nevymezení AOV zasahujících do RKC a migračního koridoru; vyloučení migračních tras.

c) Vymezení dotčeného území: RKC a migrační koridor v Olomouckém kraji; Nízký Jeseník.

d) Odůvodnění:

Plánované AOV zasahují podle mapové analýzy do rekreačních krajinných celků (RKC) a do migračního koridoru vymezených v Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje. U migračních tras je tento zásah v rozporu i se smyslem směrnice (EU) 2023/2413 (RED III), která pro akcelerační oblasti předpokládá vyloučení hlavních migračních tras a přijetí zmírňujících opatření; akcelerace tedy nemá probíhat na úkor chráněných

koridorů a rekreačních hodnot krajiny. VVURÚ tento konflikt neposuzuje. Žádáme jej doplnit a AOV zasahující do RKC a migračního koridoru nevymezovat.

I. Doplnující systémové připomínky (fotovoltaika a elektrizační soustava)

Připomínka č. 44 — Solární akcelerační oblasti a přednost umělých a zastavěných ploch

Předmět projednání: I a II

- a) Čeho se týká: Vymezení akceleračních oblastí pro fotovoltaiku (AOS) a způsobu jejich umístění.
- b) Co se navrhuje: Přednostní vymezení AOS na umělých a zastavěných plochách (brownfieldy, střechy a fasády hal, parkoviště, plochy podél dopravní infrastruktury, území narušená těžbou); nevymezovat AOS ve volné zemědělské krajině, dokud nebude vyčerpán potenciál umělých ploch.
- c) Vymezení dotčeného území: Celá Česká republika; akcelerační oblasti pro fotovoltaiku.
- d) Odůvodnění:

Fotovoltaika je z hlediska ochrany krajiny a životního prostředí výrazně méně problematická než větrné elektrárny — samotná SEA uvádí, že u FVE je ovlivnění krajinného rázu pro malou výšku, tlumené barvy, nehybnost a viditelnost jen do 5 km podstatně menšího významu než u VTE. Spolek proto nebrojí proti rozvoji fotovoltaiky jako takové, ale proti jejímu umísťování do volné krajiny a na zemědělskou půdu. Podle § 4 odst. 3 zákona č. 249/2025 Sb. a čl. 15c směrnice (EU) 2023/2413 (RED III) se při vymezování akceleračních oblastí přednostně využívají umělé a zastavěné plochy. Návrh však AOS vymezuje převážně v zemědělské krajině (např. AOS1–4 v zemědělské krajině střední Moravy), aniž doložil přednostní vyhodnocení a vyčerpání potenciálu střech, fasád a brownfieldů (technický potenciál FVE na střechách a fasádách cca 18 GW, na brownfieldech cca 15,3 GW, v součtu vhodných umělých a narušených ploch až cca 39 GW; realisticky využitelný střešní potenciál řádově 25 GW) — mnohonásobně více než vymezené AOS (řádově 1,5 GW). Žádáme, aby AOS byly přednostně směřovány na umělé a zastavěné plochy a aby ve volné zemědělské krajině nebyly vymezovány, dokud nebude prokazatelně vyčerpán potenciál umělých ploch.

Připomínka č. 45 — Neposouzená integrace výkonu do elektrizační soustavy, omezování výroby a systémové náklady

Předmět projednání: I a II

- a) Čeho se týká: Vymezení akceleračních oblastí pro FVE i VTE a Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (ekonomický a systémový pilíř).
- b) Co se navrhuje: Nevymezování akceleračních oblastí do doby, než bude posouzena schopnost elektrizační soustavy pojmout plánovaný výkon do roku 2030 a než bude vyhodnoceno omezování výroby (curtailment), přetoky a systémové náklady.
- c) Vymezení dotčeného území: Celé území ČR; systémová připomínka.

d) Odůvodnění:

Návrh vymezuje oblasti pro významný nový výkon (VTE nejméně 3 000 MW; národní cíl podle aktualizace NECP z 18. 12. 2024 je 10,1 GWp fotovoltaiky a 1,5 GW větrných elektráren do roku 2030). VVURÚ ani SEA však neposuzují, zda přenosová a distribuční soustava dokáže tento výkon do roku 2030 pojmout, ani neřeší omezování výroby z obnovitelných zdrojů, přetoky a systémové náklady. Sám aktualizovaný NECP přitom uvádí, že je nutné elektroenergetickou soustavu přizpůsobit a zajistit v ní větší míru akumulace a flexibility — tedy že na takový rozvoj OZE dnes připravena není; dokončení posílení soustavy do roku 2030 návrh nedokládá. Bez posouzení, jaký podíl vyrobené energie bude skutečně využitelný (a jaký bude omezován či ztracen) a za jakých systémových nákladů, nelze přezkoumatelně odůvodnit nezbytnost a přínos akceleračních oblastí ani provést test proporcionality. Žádáme toto posouzení doplnit do VVURÚ; do té doby akcelerační oblasti nevymezovat.

Podklady, literatura a přílohy

Posuzované dokumenty a způsob citace

Tyto připomínky vycházejí z níže uvedených zveřejněných dokumentů (názvy souborů dle zveřejnění na webu MMR / Ústavu územního rozvoje):

1. Odůvodnění Změny č. 2 ÚRP — soubor URP_Z2_oduodneni.pdf (dále jen „Odůvodnění Z2“).
2. Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, Části 3, 4 a 5 — soubor URP_Z2_priloha4_VVURU.pdf (dále jen „VVURÚ“).
3. Posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 (Část 2 VVURÚ) — soubor URP_Z2_priloha6_Natura_2000.pdf (dále jen „Naturové hodnocení“).
4. Karty hodnocení AO pro jednotlivé oblasti (Příloha č. 2 — Hodnocení karet AO / VTE) — dále jen „Karta SEA AOV[číslo]“.
5. Územní opatření o podmínkách a zmírňujících opatřeních pro jednotlivé oblasti — soubory [číslo]_ao_text.pdf (dále jen „ÚO AOV[číslo]“).
6. Odůvodnění územních opatření pro jednotlivé oblasti — soubory [číslo]_ao_oduodneni.pdf (dále jen „Odůvodnění ÚO AOV[číslo]“).
7. Příloha č. 1 — Základní charakteristiky životního prostředí v jednotlivých AO.

Pozn.: čísla stran odpovídají číslování uvnitř jednotlivých souborů. Doslovné výřátky jsou uvedeny v uvozovkách, ostatní formulace jsou parafráze.

Použitá literatura

Potenciál fotovoltaiky (k připomínce č. 9): EGÚ Brno — technický potenciál FVE na střechách a fasádách cca 18 GW, na brownfieldech cca 15,3 GW, v součtu až cca 39 GW (uvádějí Solární asociace a E.ON); Komora OZE pro MPO — realisticky využitelný střešní potenciál řádově 25 GW.

Právní rámec (k připomínkám č. 1–3): směrnice (EU) 2023/2413 (RED III) a nařízení Rady (EU) 2022/2577 — akcelerační oblasti; směrnice 2001/42/ES (SEA) a 2011/92/EU (EIA); Aarhuská úmluva (sdělení č. 124/2004 Sb. m. s.); Listina základních práv a svobod (čl. 1, 4, 35, 36); judikatura ke

krajinnému rázu (NSS 10 As 316/2021-39, 6 As 209/2021-37) a k aktivní legitimaci spolků (ÚS I. ÚS 59/14; NSS 1 Ao 1/2009-120).

Vliv na hodnotu nemovitostí:

8. Frondel, M. a kol. (2019), RWI – Leibniz-Institut: pokles hodnoty domu cca 7,1 % ve vzdálenosti 1 km, u starších venkovských domů až 23 %.
9. Andersen, C., Hener, T. (2025), *Environmental and Resource Economics* 88(3): 731–759 (DOI 10.1007/s10640-024-00947-x): pokles až 12 % u moderních vysokých turbín, dalších 8,1 % při stínovém efektu.
10. Sunak, Y., Madlener, R. (2016), *Energy Economics* 55: 79–91: pokles 10–17 % u nemovitostí s přímým výhledem.
11. Jensen, C. U. a kol. (2018), *Energy Policy* 116: 50–59: negativní vliv pozemních VTE do 3 km.
12. Brunner, E. J. a kol. (2024), *Energy Policy* 185: pokles cca 11 % po oznámení projektu (do 1,6 km).
13. Schütt, M. (2024), *Environmental and Resource Economics* 87(1): 1–43 (meta-analýza).

Hluk, infrazvuk a zdraví:

14. van Kamp, I., van den Berg, F. (2021), *Int. J. Environ. Res. Public Health* 18(17): 9133 — přehled zdravotních účinků zvuku VTE.
15. Effects of low-frequency noise from wind turbines on heart rate variability (2021), *Scientific Reports*, DOI 10.1038/s41598-021-97107-8.
16. Rozhodnutí Conseil d'État (Francie) ze dne 8. 3. 2024 — zrušení francouzských hlukových protokolů pro VTE pro nedostatečné zohlednění nízkofrekvenčního hluku.
17. Hygienický limit 40 dB(A) v noční době dle § 12 nařízení vlády č. 272/2011 Sb.

Netopýři a ptáci:

18. Eurobats Resolution 8.4 (2014) a navazující pokyny — cut-in speed, sezónní omezení provozu, monitoring.
19. Arnett, E. B. a kol. (2013); Voigt, C. C. a kol. (2012, 2015) — populačně relevantní mortalita netopýřů na VTE; barotrauma.
20. Drewitt, A. L., Langston, R. H. W. (2006), *Ibis* 148(s1): 29–42; Marques, A. T. a kol. (2014), *Biological Conservation* 179: 40–52.
21. Všechny druhy netopýřů jsou zvláště chráněné dle § 50 zákona č. 114/1992 Sb.; ČR je smluvní stranou dohody Eurobats.

Ekonomika:

– National Energy and Climate Plan of the Czech Republic, 2019 (NECP, 2019), dostupné na: https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-03/cs_final_necp_main_en_0.pdf

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Souhlas orgánu ochrany přírody podle § 12 zákona č. 114/1992 Sb. k 2 VTE Hraničné Petrovice (2003)

Příloha č. 2 - Souhlasné závazné stanovisko k zásahu do krajinného rázu „Větrný park Horní Loděnice“ (2006)

Příloha č. 3 - Stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva ve věci VP Horní Loděnice

Příloha č. 4 - Nesouhlasné závazné stanovisko MěÚ Šternberk (30. 12. 2010), ve věci VP Jívová

Příloha č. 5 - Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, č. j. KUOK 26421/2011 (23. 3. 2011), ve věci VP Jívová.

Příloha č. 6 - Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 25. 7. 2023, č. j. 65 A 10/2023-123 (Větrný park Jívová).

Příloha č. 7 - Stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva ve věci VP Jívová.

Příloha č. 8 — seznam obytných objektů ve vzdálenosti do 2 km od okrajů akceleračních oblastí (zdroj dat: databáze OpenStreetMap), podklad k tabulce u připomínky č. 33. Tabulka je úplná pro všechny akcelerační oblasti. Řada budov je ve vzdálenosti menší než 500 m od AOV.

Příloha č. 9 — souhrnná tabulka parametrů územních opatření pro všech 94 akceleračních oblastí (maximální výška VTE, počet provozních odstávek, akustické odpuzovače, limit shadow flicker); zpracováno z karet územních opatření zveřejněných MMR — k připomínkám č. 7, 11, 17, 34, 35, 36, 40 a 41 a další.

Příloha č. 10 — souhrnná tabulka parametrů územních opatření pro 15 akceleračních oblastí v Nízkém Jeseníku a okolí (maximální výška VTE, počet provozních odstávek, akustické odpuzovače, limit shadow flicker); zpracováno z karet územních opatření zveřejněných MMR — k připomínkám č. 7, 11, 17, 34, 35, 36, 40 a 41 a další.

Příloha č. 11 — mapy kolize AOV s chráněnými územími, krajinnými hodnotami a sídly (analýza Spolku Nízký Jeseník nad daty MMR/ÚÚR, ČSÚ, AOPK ČR a ZÚR Olomouckého kraje; publikováno na www.olomouckanoc.cz/oblasti) — k připomínkám č. 37 a 39–43. Zdroj a metodika: vzdálenosti jsou počítány jako nejkratší vzdálenost hranice akcelerační oblasti k hranici chráněného území v systému S-JTSK (EPSG:5514) nad daty AOPK ČR (velkoplošná a maloplošná ZCHÚ, přírodní parky, evropsky významné lokality, ptačí oblasti, geoparky) a polygony akceleračních oblastí z URP_Z2.gml. Při překryvu je uvedena hodnota 0 km a podíl plochy oblasti v daném chráněném území.

Příloha č. 12 — Mapové podklady - Kolize akceleračních oblastí (AOV/AOS) s chráněnými územími, krajinnými hodnotami a sídly. Zdroj dat a metodika: analýza Spolku Nízký Jeseník nad veřejnými daty (MMR/ÚÚR, ČSÚ, AOPK ČR, ZÚR Olomouckého kraje, OpenStreetMap), souřadnicový systém S-JTSK / Křovák (EPSG:5514).

Za Spolek Nízký Jeseník, RNDr. Josef Kapitán, Ph. D., statutární zástupce

V Těšíkově dne 1. 6. 2026